

Vroegmoderne tijd

bron 1

In 1559 schrijft Michele Suriano, de Venetiaanse ambassadeur in Spanje, over de Spaanse koning Filips II:

De koning vindt geen enkele natie zo goed als de Spaanse. Hij woont tussen de Spanjaarden, hij vraagt hun om advies en hij richt zijn politiek op hen; hierin verschilt hij echt van zijn vader. Hij is niet onder de indruk van de Italianen en van de Vlamingen¹⁾ en kijkt neer op de Duitsers. Hoewel hij misschien de belangrijkste mannen van de landen waarover hij heerst in dienst neemt, laat hij niemand daarvan toe tot zijn geheime raden²⁾, hij maakt alleen gebruik van hun diensten op militair vlak.

noot 1 Hiermee bedoelt Suriano de onderdanen van de Spaanse koning die in de (Zuidelijke) Nederlanden wonen.

noot 2 Dit zijn bestuursorganen.

bron 2

Op 21 mei 1607 schrijft een Engelse kolonist in Amerika over een ontmoeting met de inheemse bevolking:

Maar in aanwezigheid van beide stamhoofden bleek dat we twee kogelzakken misten met kogels en divers speelgoed [gebruikt voor de handel met de inheemse bevolking] erin. We klaagden bij de stamhoofden, die er onmiddellijk voor zorgden dat het allemaal werd teruggegeven. Ze hadden de kogels en het speelgoed echter verdeeld over minstens een dozijn mensen, ook over diegenen aan de overzijde van het water. Eén van hen, die een mes had gestolen, bracht het op bevel van het stamhoofd terug, nog voordat wij het kwijt waren. Kapitein Newport¹⁾ bedankte de stamhoofden en beloofde de dieven met het speelgoed dat ze hadden gestolen, maar hij behield de kogels. Hij maakte echter wel duidelijk dat het in Engeland de gewoonte was om de doodstraf te geven voor dergelijke overtredingen.

noot 1 Christopher Newport is de kapitein van het Engelse schip de *Susan Constant*, waarmee hij in 1607 kolonisten vervoert naar Amerika.

bron 3

De Franse koning Lodewijk XIV (1643-1715) laat dit beeld maken na zijn besluit dat hij de rechten van protestanten in Frankrijk intrekt. Het beeld wordt opgesteld in zijn paleis in Versailles:

Lodewijk XIV

Een vrouw die
het protestantisme voorstelt

Slangen die uit protestantse
boeken kruipen

Toelichting:

Lodewijk XIV is afgebeeld als een Romeinse keizer.

bron 4

In 1793 is het nieuwe republikeinse bestuur in Frankrijk in oorlog met verschillende omringende landen die de Franse monarchie steunen. In november 1793 verschijnt het artikel "Heldenmoed van een vrouwelijke soldaat" over Liberté Barreau¹⁾:

Tijdens een aanval op een verschansing wordt haar echtgenoot gewond, zij zet de aanval door, schiet negentien kogels af, weert twee tegenstanders af en bereikt het doel. Dan komt de burgervrouw bij haar echtgenoot terug, omhelst hem, troost hem, tilt hem op en draagt hem naar een kar, vergezelt hem naar het ziekenhuis, waar ze hem, met alle zorgen die een echtgenote aan haar man verschuldigd is, aantoonde dat ze de deugden van een vrouw niet had opgegeven.

noot 1 Rose-Alexandrine Barreau, die zich Liberté (vrijheid) noemt, vecht in het Franse leger.

Moderne tijd

bron 5

In 1858 laat koningin Victoria afkondigen dat:

Vanuit een groot vertrouwen in de loyaliteit, het vermogen en het oordeel van onze trouwe en zeer geliefde neef en raadslid, landgraaf Charles John Canning, benoemen wij hem hierbij (...) tot onderkoning en gouverneur-generaal in en over onze gebieden [in India]. Om deze gebieden in onze naam te besturen, en in het algemeen om in onze naam en namens ons te handelen, met inachtneming van de bevelen en voorschriften die hij van tijd tot tijd zal ontvangen van ons. (...) Hierbij verkondigen we aan de inheemse vorsten van India dat alle verdragen met hen, gemaakt door de East India Company, door ons worden geaccepteerd en gehandhaafd en we verwachten eenzelfde houding van hun kant (...). We zullen de rechten, waardigheid en eer van inheemse vorsten respecteren en we wensen dat zij, net als onze eigen onderdanen, welvaart en sociale vooruitgang zullen verkrijgen, die alleen verzekerd kunnen worden door binnenlandse vrede en goed bestuur.